

Jak zabezpečit Vaši domácnost při odjezdu na dovolenou

Chcete si užít dovolenou bez starostí o Váš dům či byt? Tato kapitola Vám poradí, jak jej správně zabezpečit před nežádoucími návštěvníky nebo jiným nebezpečím (požár, únik vody, plynu apod.).

Co zloděje přiláká

Období prázdnin a dovolené je ráj pro zloděje. Jaké jsou nejčastější chyby, které lidé před odjezdem na delší dovolenou dělají a čím také zároveň nahrávají zlodějům:

- zveřejnění termínu odjezdu a délky pobytu na dovolené (chlubení, já na to mám!)
- velké „divadlo“ při odjezdu (dlouhé nakládání auta, mnoho zavazadel)
- zatahování závěsů, rolet a žaluzií
- ponechání prádla na šňůře
- plná poštovní schránka
- neustále zavřená okna
- uschování klíčů pod rohožkou, v truhlících atd.
- v noci dlouhodobá tma v oknech
- ticho v domě nebo bytě
- neuklizené nářadí

Jak správně zabezpečit Vaši domácnost před vloupáním

1. Vstupní dveře do objektu

Rám a ostění dveří:

- ukotvené bezpečnostní zárubně
- v panelových bytích vylití zárubní řídkým betonem proti roztažení

Dveře (dveřní kří-

dla):

- proti vyražení – zpevnění celého obvodu dveří (např. pomocí kovového pásku)
- proti vyháčkování, zejména u dvoukřídlých dveří, použít např. západky, kolíky, vzpěry
- proti proražení nebo prokopnutí - oplechování dveřního křídla
- v ideálním případě instalace kvalitních bezpečnostních dveří

Závěsy a panty:

- křídlo dveří zavěšené na 3 pantech umístěných uvnitř bytu
 - panty opatřit zarážkou proti vysazení
- Zámky:**
- použít kvalitní zámek s profilovanou cylindrickou vložkou, která by měla být zakryta kováním
 - zámek opatřit bezpečnostním štítem
 - použít vícebodový uzamykatelný systém po celém obvodu dveří

Poštovní schránky uvnitř panelových a obytných domů:

- rekonstrukce vstupu
- oddělení poštovních schránek od dalších prostor objektu

Venkovní osvětlení:

- osvětlení vybavit čidlem na pohyb, které světlo automaticky rozsvítí

Doplňkové mechanické zabezpečení:

- přídavný zámek
- pojistný řetízek nebo vymezovač otevření dveří
- panoramatické kukátko

2. Okna, balkony a lodžie (zejména v přízemí)

- tvrzené nebo vrstvené skleněné výplně
- bezpečnostní folie
- mříže
- stahovací kovové rolety, žaluzie nebo okenice

- uzamykatelné uzávěry a klíky
- závěsy oken vybavené pojistkami proti vysazení
- zasklení balkonu a lodžii

3. Elektronické zabezpečení

- detektory s mikrospínací (pohybové, destrukční, vibrační, infrazvukové, tepelné apod.)
- kamery a kamerové systémy
- signalizační zařízení
- ústředny s možností zaslání SMS zprávy o narušení

Co dále můžete udělat

- poproste někoho z Vaší rodiny, příp. dobrého kamaráda, který k Vám bude po dobu Vaší nepřítomnosti chodit (zalévání květin, větrání apod.), nezapomeňte jej informovat o případném elektronickém bezpečnostním zařízení (planý poplach)
- domluvte se s dobrým sousedem, který Vám bude vybírat poštu
- zadokumentujte si cenné věci (šperky, starožitnosti, známky, mince atd.)

- zkontrolovat, zda jsou vypnuty všechny elektrické spotřebiče (mimo ledničky, mrazničky a elektronického zabezpečení)
- zkontrolovat kamna, krb, plynový kotel (v létě vypnout, v zimě převést do režimu temperování domácnosti)
- uzavřít hlavní přívod vody
- elektrospotřebiče, u kterých to lze, zcela odpojit z elektrické sítě

- zapište si na papír výrobní čísla elektroniky (TV, rádia, počítače apod.)

- televizi odpojit i z antény

Jak správně zabezpečit Vaši domácnost před požárem

- zkontrolovat, zda jsou vypnuta světla a uzavřeny vodovodní kohoutky

- okna důkladně zavřít a zajistit

**Jestliže odjízdíte na delší dovolenou,
nezapomeňte:**

Ponechejte u sousedů nebo u známých rezervní klíče od bytu pro případ, že by došlo k požáru, příp. k jiné nemilé události. Sdělte jim také kontakt na Vás, abyste se mohli v případě potřeby rychle vrátit domů.

Co udělat pro své bezpečí při cestách v zahraničí

Při cestách v zahraničí čelíme často nebezpečí odlišného charakteru než v České republice. Nabízíme několik rad, jak se můžete připravit na svoji zahraniční dovolenou nebo pracovní cestu tak, abyste minimalizovali riziko ohrožení Vaší bezpečnosti.

Co hrozí na zahraničních cestách

Cesta – při individuální cestě autem hrozí především porucha a dopravní nehoda, odcizení vozidla nebo vlopání do něj, zranění nebo úmrtí při dopravní nehodě a také možnost pokutky při nedodržení místních předpisů. Při cestě hromadnými dopravními prostředky může dojít ke ztrátě nebo k odcizení zavazadel, problémů při stále přísnějších bezpečnostních prohlídkách, okradení ve veřejných dopravních prostředcích nebo při čekání na ně.

Pobyt – při pobytu může dojít k odcizení vozidla, zavazadla nebo cenností z něj, ke zranění nebo zdravotním potížim způsobeným místním klimatem a hygienickými podmínkami, ke ztrátě orientace (např. při pěší túře), k přepadení v nebezpečné lokalitě, k problémům souvisejícím s nedostatkem peněz (např. problémy s platební kartou), k problémům s policií nebo místními obyvateli při nedodržování místních předpisů a zvyklostí, k zasažení mimořádnou událostí nám neznámého typu (tsunami, zemětřesení, sopečná činnost apod.).

Jak se připravit na cestu

V každém případě je důležité získat co nejvíce informací o zemi, kterou chcete navštívit a o způsobu dopravy, který chcete při cestě a pobytu použít. Doporučujeme Vám navštívit webové stránky Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz, kde se dozvíte informace o příslušné zemi. Pokud se jedná o zemi, kde aktuálně hrozí nějaké nebezpečí, dbejte doporučení Ministerstva zahraničních věcí (např. odložte cestu, pokud to ministerstvo doporučuje).

V případě individuální dopravy je užitečné si podrobně zjistit trasu vaši cesty a předpisy vztahující se k dopravě, clu, pojíštění vozu a osob. Ujistěte se také, že máte:

- **platnou „zelenou kartu“** (pojistníkem podepsanou!), která je ve většině evropských zemích povinným dokladem o pojíštění vozu
- **vozidlo v bezvadném technickém stavu** s povinnou výbavou požadovanou v zemích, kam míříte a kudy projíždíte
- **platné doklady** pro sebe, své děti, případně domácí zvíře, které cestuje s Vámi
- **sjednané cestovní pojíštění** osob a zavazadel (někdy je již součástí pojíštění Vašeho vozidla)
- **potřebná očkování a léky**
- **kontakty na důležité organizace** v případě nouze (na nejbližší zastupitelský úřad ČR nebo jiné země EU, na asistenční službu pro případný odtah Vašeho vozu, na Vaši banku pro případ problémů s platební kartou, na příbuzné pro případ jiných osobních problémů)

V případě **individuální dopravy hromadnými dopravními prostředky a organizované dopravy** (např. s cestovní kanceláří) Vám odpadají starosti o vozidlo, trasu cesty a bezpečnost při jízdě.

Jak se chovat při cestě a pobytu v zahraničí

Bezprostředně před odjezdem pečlivě zkонтrolujte Vaši domácnost.

Při **cestě autem** především jezděte opatrne, často odpočívejte a neriskujte dlouhé nonstop noční přesuny. Dodržujte místní předpisy, ve většině evropských zemí a v USA je policie na cizince velmi přísná. Hlídajte si své vozidlo při přestávkách na odpočívadlech, vždy při opuštění jej zamýkejte (ideální je automatický zámek vozu i při jízdě, zloději Vám nemohou ukrást věci z auta při zastavení na semaforu apod.), parkujte jen na bezpečných a osvětlených místech. Ve vozidle nenechávejte viditelně položené cenné věci (tašky, navigace, fotoaparáty...). Neriskujte jízdu pod vlivem alkoholu, i když je to v mnoha zemích povoleno. V případě nehody může být alkohol v krvi přítěžující okolnosti. Co dělat v případě dopravní nehody najdete v kapitole „**Jak se správně zachovat při dopravní nehodě**“. Pro přivoláni pomoci volejte v Evropě jednotné číslo tísňového volání 112, v USA a Kanadě 911. V každém případě je při nehodě v zahraničí žádoucí mít doklad o nehodě od místní policie pro svoji pojišťovnu. Pokud jste viníkem nehody, počítejte s tím, že často je nutné okamžitě zaplatit pokutu, protože při nezaplacení hrozí zabavení vozidla nebo i krátkodobé vězení (např. v USA).

Avšak kromě výše uvedených bodů, týkajících se dokladů, pojištění a očkování musíte dbát navíc o:

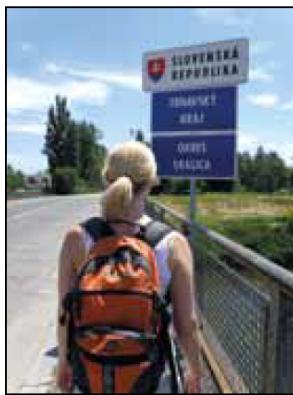
- **bezpečnost svých zavazadel** (vybavte je zámky, jmenovkou, věnujte jim neustálou pozornost)
- **rozumný počet zavazadel** (počítejte s možnými problémy, mějte jen to, co najednou unesete)
- **dostatečnou finanční a časovou rezervu** pro návrat do ČR pro případ problémů s dopravou nebo solventností cestovní kanceláře

Při **cestě letadlem** je nezbytné dodržovat časové a bezpečnostní požadavky přepravní společnosti. Na letiště je nutné se dostavit včas (cca 2 hod. předem) kvůli absolvování odbavovacích a bezpečnostních procedur. Informujte se vždy o konkrétních bezpečnostních požadavcích přepravce (max. hmotnost zavazadla, vč. příručního, přeprava nožů, nůžek, tekutin v příručním zavazadle, používání elektroniky za letu apod.). Při startu letadla věnujte pozornost instrukcím o bezpečnosti při letu. Vždy používejte bezpečnostní páš, nařídí-li to kapitán nebo posádka. I když je letecká doprava statisticky nejbezpečnejší, je třeba vědět, co dělat v případě hrozící nehody nebo nouzového přistání. Vždy dbejte pokynů posádky. V případě nouzového přistání (možná technická závada nebo podezření na ni) zachovávejte klid a neopouštějte své sedadlo, nebudeste-li k tomu vyzváni. Nouzové východy otevřete pouze na pokyn posádky. Pokud hrozí nouzové přistání na hladinu moře, obleče si předem plovací vestu, ale aktivujte ji až na pokyn posádky. V případě

porušení trupu letadla (např. teroristický útok, výbuch...) a snížení tlaku vzduchu se automaticky spustí dýchací přístroje nad Vaším sedadlem. Nejdříve si nasadte svůj přístroj, pak pomáhejte ostatním okolo sedícím. Co nejdříve se oblečeť nebo zabalte do deky, teplota mimo letadlo je v běžné letové výšce hluboko pod bodem mrazu. V případě požáru na palubě si chráňte především dýchací cesty a organizovaně ustupte do prostoru, kde požár nehraci.

Při cestě **autobusem / vlakem** dbejte zejména na své osobní bezpečí (možnost přepadení, okradení...). Vyberte si bezpečné místo (poblíž řidiče, průvodčího), hlídejte svá zavazadla, ani zamčené kupé ve vlaku Vás před zloději neochrání. Cennosti mějte ukryté při těle na více místech. V případě okradení nebo přepadení co nejdříve kontaktujte pracovníka přepravní společnosti a vyžádejte si asistenci místní policie, vč. zápisu o události pro pojíšťovnu.

Při **pobytu v zahraničí** mimo výše uvedená bezpečnostní opatření dodržujte zejména následující pokyny:

- Dejte vždy někomu vědět, kam se v nejbližší době chystáte (mailem příbuzným, ústně delegátovi cestovní kanceláře, recepčnímu hotelu nebo chaty), může to urychlit pátrání po Vás, pokud budete mít nehodu nebo budete nezvěstní.
- Vyhýbejte se nebezpečným místům ve městech (chudinské čtvrtě, centrum v noci...), na pobřeží (místa s nebezpečnými mořskými proudy nebo útesy), v horách (klimaticky extrémní oblasti s řídkou civilizací). Pokud ale právě sem míříte, budte adekvátně vybaveni a pokud možno nechodte nikdy sami.
- Respektujte místní zvyklosti (styl oblečání nebo stolování, náboženské a společenské tradice, místní svátky a posvátná místa), předcházíte tím mnoha zbytečným konfliktům.

▪ Jste-li přepadeni, chovejte se klidně a pokud nemáte šanci se ubránit, raději odevzdejte vše požadované, Váš život je cennější. Podrobnosti o tom, co dělat při okradení nebo přepadení najdete v kapitole „[Co dělat v případě přepadení](#)“.

▪ Pokud se ztratíte v neznámém terénu, volejte v Evropě jednotné číslo tísňového volání 112, v USA a Kanadě 911 a pokuste se popsat místo, kde se nacházíte nebo cestu, jak jste se tam dostali. Ideální je mít s sebou GPS navigaci, v nouzi Vás záchranaři vyhledají i pomocí zaměření Vašeho mobilního telefonu. Více o přežití v přírodě najdete v kapitole „[Jak přežít v přírodě](#)“.

▪ Zjistěte si vše dostupné o možných rizicích v dané lokalitě. Např. pokud ležete na vrchol činné sopky, měli byste znát aktuální stav seismické aktivity v dané oblasti, v horách obecně i aktuální předpověď počasí, v zalesněných oblastech výskyt požárů, nebezpečných zvířat a rostlin, u moře dobu přílivu a odlivu, směr a rychlosť mořských proudů apod.

Obecně lze doporučit, že při každé mimořádné události, kterou nejste schopni zvládnout a překonat vlastními silami, se obraťte o pomoc na nejbližší zastupitelský úřad ČR nebo jiné země EU. Zde Vám pomohou např. vystavit náhradní doklady a zprostředkovat pomoc z ČR nebo transport do ČR.

Jak se chovat při hrozbách, které v ČR neznáme

Sopečná činnost

Většina aktivních vulkánů je velkou turistickou atrakcí. Ve vyspělých zemích je pohyb turistů dobře organizován místními úřady, ale přesto je vždy dobré vědět, jak se chovat v případě erupce. Chcete-li se pohybovat v bezprostřední blízkosti, především je třeba zjistit, o jaký typ vulkánu jde. Stručně řečeno existují dva typy vulkánů – typ červený a typ šedý. **Typ červený** (např. Kilauea, Piton de la Fournaise) je méně nebezpečný – při erupci dochází většinou jen k výronu lávy, v některých případech i nepřetržitému (havajské sopky), což je atraktivní podívání. Vzhledem k vysoké teplotě magmatu je nutná dostatečná vzdálenost k pozorování (desítky až stovky metrů v závislosti na směru větru) a respektování uzavřených oblastí. Při výronu

lávy hrozí totiž i další nebezpečí – lesní požáry (stromy se mohou vznítit i žárem), záplavy (tající sníh nebo led), sesovy a kamenné laviny. **Typ šedý** (např. Vesuv, Krakatoa) je mnohem nebezpečnější, protože dochází mimo výronu lávy i k zemětřesení, chrلنí žhavého popela, kamenů a nebezpečných plynů, které mohou ve velmi krátké době zasáhnout široké okolí. U podmořského výbuchu může dojít k tsunami – viz dále.

V případě turistiky v sopečné oblasti je třeba maximální opatrnost při pohybu na lávových polích. Povrch je velmi členitý a často nestabilní, hrozí zranení a pády do trhlin. Teplota zemského povrchu může místo dosahovat vysokých teplot. Blížící se sopečnou činnost (pokud přijde bez varování odborníků) lze odhadnout stěží, lze si např. všimat chování divoce žijících zvířat, která nebezpečí vycítí dříve, náhlého zápachu, záchvěvů země apod. V těchto případech se okamžitě snažte dostat co nejdále od vrcholu sopky. Ustupujte kolmo na směr větru nebo lávového proudu. V krajním případě lze požádat přes tísňovou linku o evakuaci vrtulníkem (pokud to situace umožnuje).

Zemětřesení

Toto nebezpečí ve své ničivé podobě hrozí v mnoha turisticky oblíbených oblastech (např. východní Středomoří, západní pobřeží obou Amerik, horské oblasti Turecka, Íránu, Pakistánu, středoasijských republik, Indie a Číny, ostrovy jihovýchodní Asie, Japonsko).

Hlavním vodítkem pro Vaši ostrážitost by měla být existence ničivého zemětřesení v minulosti. Pokud se vyskytlo, je na místě zvýšená opatrnost při pobytu v budovách. Zjistěte si, jaká je bezpečnostní opatření má Váš hotel, kde jsou evakuační trasy, únikové východy, shromaždiště nebo kryty, apod. Jak správně opustit budovu při evakuaci

najdete v kapitole „[Jak správně postupovat při opuštění domácnosti / objektu při evakuaci](#)“.

V případě záchvěvů země nebo budov se pokusíte okamžitě dostat na volné prostranství mimo dosah pádu okolních budov, stromů a sloupů el. vedení. Pokud je otřes tak silný, že již dochází k narušení stěn a stropů budov, snažte se najít úkryt v nižších podlažích, pokud to nelze, ukryjte se ve výklencích stěn, u sloupů a mezi dveřmi, kde je menší pravděpodobnost, že na Vás spadne strop místnosti. Vždy si chraňte především hlavu a dýchací cesty (velké množství prachu).

Pokud se ocitnete v závalu pod troskami budovy a nejste vážně zraněni, nepanikařte. Pokuste se zorientovat a dostat ven z trosek. Je-li to nebezpečné nebo nemožné, čekajte na záchrannáře. Pokuste se stabilizovat místo, kde se nacházíte pro případ, že dojde k dalším otřesům. Dejte o sobě vědět. Pokud nemáte mobilní telefon nebo nefunguje síť, vydávejte hluk (tlučení do trubek topení, pískání, křík...).

Tsunami

Pojem tsunami znamená mohutnou přílivovou vlnu, obvykle vyvolanou podmořským zemětřesením, podmořským sesuvem nebo výbuchem podmořské sopky.

Bezprostřední nebezpečí hrozí zejména na pobřeží otevřených moří a oceánů v seismicky aktivních oblastech. Tsunami může zasáhnout i vzdálená pobřeží na opačné straně moře nebo oceánu. Zde však je již dost času na varování a evakuaci. Nejohrozenější jsou nízinné oblasti (korálové atoly, ústí řek) a přímořská sídla a rekreační oblasti. Na volném oceánu může vlna dosahovat jen výšky několika centimetrů, výška vlny se zvyšuje až u pobřeží vlivem charakteru zvedajícího se mořského dna. Výšku vlny na pobřeží lze stěží odhadnout předem, může to být několik decimetrů, ale i přes 20 metrů.

Při akutní hrozbě tsunami (spuštění pobřežního varovného systému) je nutné co nejdříve najít vyvýšené místo nebo vyšší patro pevné budovy, nejlépe alespoň několik set metrů od pobřeží. Ani méně pevné budovy nemusejí vydržet tlak přílivové vlny. Ta může zasáhnout oblast vzdálenou i několik kilometrů od moře (např. v údolí řeky, ústí do moře). Kromě utonutí představuje velké nebezpečí i zranění předměty, které vlna unáší a zpětný návrat vlny do moře. Během jedné události mohou přijít i následné vlny (slabší nebo i silnější).

Jak se správně zachovat při dopravní nehodě

Všichni potřebujeme dojíždět do zaměstnání, do školy, o víkendech jezdíme na chalupu a o prázdninách na dovolenou. Stále vzrůstající provoz na silnicích a železnicích přináší zvýšené riziko dopravních nehod. Přečtěte si několik důležitých rad a postupů, jak zvládnout základní úkony při dopravní nehodě, ať už jste přímými účastníky nebo svědky.

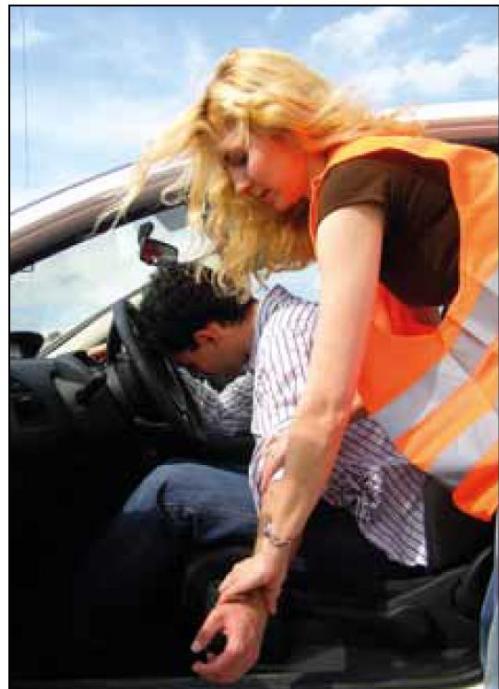
Nejdůležitější je záchrana života a zdraví účastníků nehody

- vypněte chod motoru havarovaného vozidla (vyndejte klíče nebo kartu ze spinací skříňky), je-li to s ohledem na aktuální situaci možné
- opusťte havarované vozidlo a pokud je to možné, pomozte ostatním opustit vozidlo a místo nehody

- dbejte na vlastní bezpečnost, co nejdříve zaistěte místo nehody tak, aby nedošlo k jejímu rozšíření – použijte **výstražné osvětlení vozu, výstražný trojúhelník, reflexní vesty**

- pokud je evidentní, že zraněné osoby potřebují bezodkladnou první pomoc (krvácení, zástava dechu), venujte se nejprve zraněným. Teprve po stabilizaci zraněných přivolajte záchranáře

Přivolání pomoci

Pokud již nevolal na tísňové linky někdo z ostatních účastníků nehody nebo svědků, přivolejte pomoc. Nemáte-li u sebe mobilní telefon, zaostavte jiné vozidlo, pomoc zraněným nebo ohrozeným je zákonná povinnost každého!

Pokud jde o vážnou nebo hromadnou nehodu, vždy volejte **tísňovou linku 112**, jejímž prostřednictvím budou přivoláni:

- **hasiči** (uhašení požáru, vyproštění osob, likvidace úniku látek)
- **zdravotnická záchranná služba** (ošetření a odvoz raněných)
- **policie** (zabezpečení místa nehody, organizace dopravy, vyšetření nehody)

Jak správně říct operátorovi, co se stalo, naleznete v kapitole „**Jak správně nahlásit mimořádnou událost**“.

Při drobných nehodách („pomačkané plechy“) nemusíte volat záchranáře ani policii vůbec, pokud se všechny strany dohodnou na vyřešení situace, nedošlo ke zranění osob, nehoda vážně neohrožuje ostatní účastníky, a pokud nevznikla škoda třetí osobě.

Činnost na místě nehody do příjezdu záchranářů

Především si rozdělte činnosti, které je třeba udělat. Nebojte se požádat kolemjdoucí o pomoc a spolupráci.

Zajistěte poučenou osobou provizorní regulaci nebo odklon dopravy. V případě požáru, odůvodněného podezření na možný výbuch nebo únik nebezpečných látek, opustte místo nehody společně se všemi účastníky, včetně zraněných, kteří snesou transport (tj. kterým nehrozí poranění páteče, jež by mohlo zhoršit zranění). Ujistěte se, že opravdu všichni jsou v bezpečné vzdálenosti. Nezapomeňte ani na přepravovaná zvířata, která je třeba po vyproštění uklidnit.

Pokud vozidlo hoří a máte k dispozici hasicí přístroj vhodného typu, použijte jej. Jak správně

použít hasicí přístroj, naleznete v kapitole „**Jaký hasicí přístroj na co použít**“.

Haste z bezpečné vzdálenosti a nikdy se nedotýkejte částí vozidla. Odklopit kapotu vozu nemá smysl, hoření by bylo silnější. Haste zespu do motorového prostoru, popř. otevřeným okénkem do prostoru kabiny.

Teprve pokud nikomu na místě nehody nehrozí nebezpečí, můžete se začít věnovat dalším činnostem. Nejdříve zajistěte volnou cestu pro příjezd záchranářů. Pokud lze předpokládat přilet vrtulníku záchranné služby, vtipujte bezpečné místo pro přistání (bez stromů, elektrického vedení a krovinačného porostu). Při přiletu vrtulníku signalizujte např. reflexní vestou nebo za zhoršené viditelnosti svítilnou svoji pozici a možné místo přistání (to však především musí vyhodnotit pilot).

Poté lze řešit méně důležité činnosti, např. zabezpečení vraku proti dalšímu poškození, zajistění stop po nehodě, které upřesní vyšetřování (zakreslení pozice havarovaných vozidel, pokud je třeba s nimi dále manipulovat). Nezapomeňte na zabezpečení majetku uvnitř i vně vozidel. Vždy si zapište kontaktní údaje účastníků i svědků nehody.

Na co nezapomenout po příjezdu záchranářů

Buďte k dispozici velitelu zásahu (velitel té složky, která dorazí jako první nebo řídí zásah, obvykle hasič). Popište mu, jaká hrozí nebezpečí a co jste již udělali pro jejich omezení. Upozorňte na osoby či zvířata, které jste nebyli schopni vyprostit a nahlásťte jejich počet a Vám zjištěné údaje o jejich stavu. Vždy se řídte pokyny záchranářů a buďte jim nápomocni.

Až jako jeden z posledních kroků se postarejte o svoje havarované vozidlo – kontaktujte svoji pojíšťovnu a zajistěte si odtahovou službu.